

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 28PP/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010738
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121010738.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: R. O., nar. XX.XX.XXXX v I. Z., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 25.05.2021 samosudcom JUDr. Vincentom Szabóom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného: R. O., nar. XX.XX.XXXX v I. Z., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/8/2015 zo dňa 30.11.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/8/2015 zo dňa 21.11.2018 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 14.04.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Súd na základe žiadosti odsúdeného požiadal o hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou.

2. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťštyri mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3. písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/8/2015 zo dňa 30.11.2017, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 10.10.2022. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uplynula dňa 10.02.2021.

3. Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to návrh odsúdeného (č.l. 1), rozhodnutia súdov (č.l. 13-16), hodnotenie ÚVTOS (č.l. 18-19), skrátený výpis klienta (č.l. 20), aktuálny odpis registra trestov (č.l. 6-7).

4. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 07.05.2021 vyplynulo, že odsúdený R. O., nar. XX.XX.XXXX bol dňa 23.03.2021 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte v nástupnom oddiele bol umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, kde sa nachádza doposiaľ. Menovaný nastúpil do výkonu trestu zo slobody sám dňa 10.10.2018 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Počas pobytu v uvedenom ústave bolo správanie, vystupovanie a plnenie povinností menovaného na požadovanej úrovni. V pedagogickej dokumentácii neboli zaznamenané žiadne nedostatky v dodržiavaní noriem a predpisov platiacich vo výkone trestu. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 31.10.2018 bol menovaný premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica-Kráľová (ďalej len „ústav Kráľová“). V rámci vnútornej diferenciacie ústavu bol umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, kde prebiehala jeho adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody. Po adaptácii, ktorá prebehla

bez problémov bol dňa 12.03.2019 na návrh pedagóga umiestnený na štandardnú ubytovňu s „B“ diferenciacnou skupinou. Celkové správanie a vystupovanie menovaného bolo na požadovanej úrovni, príkazy a pokyny nadriadených plnil. Voči príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správal slušne a zdvorilo. V dodržiavaní zákona a platných právnych noriem platiacich pre výkon trestu odňatia slobody boli zaznamenané aj nedostatky, ktoré však neboli závažného charakteru. Disciplinárne potrestaný nebol. Disciplinárne odmenený bol dvakrát formou pochvaly zo dňa 24.03.2020 a 05.02.2021 za činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Od 15.09.2020 bol zaradený do vzdelávania odsúdených v modulárnom kurze „Vzdelávanie v elementárnej komunikačnej a numerickej gramotnosti“, ktorého cieľom bolo získavanie vedomostí a schopností v hovorovej a písanej reči, zmysluplné používanie jazyka v procese každodennej sociálnej komunikácie, ako aj rozvíjanie matematického a logického myslenia. Voľný čas trávil sledovaním televízie, videoprojekcie a počúvaním rozhlasového vysielania. Počas osobného voľna hral spoločenské hry a stolný tenis. V období od 26.03.2019 do 27.07.2020 bol zaradený do čitateľského - alfabetizačného krúžku v rámci záujmovej činnosti pre odsúdených. Počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave Kráľová nebol pracovne zaradený z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných príležitostí. Aktívne a dlhodobo sa však zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na poriadok a čistotu na ubytovni. Svoje povinnosti si plnil k spokojnosti personálu ústavu. Sociálny kontakt s vonkajším prostredím udržiaval formou pravidelnej korešpondencie, návštev a telefonovania s družkou S. N., svojimi deťmi umiestnenými v Detskom domove G., ako aj s matkou W. O.. S odsúdeným boli realizované aj iné metódy a formy zaobchádzania. V rámci skupinových aktivít bol od 21.02.2019 - 12.03.2019 zaradený do relaxačnej skupiny. Odsúdený bol na základe rozhodnutia OS Banská Bystrica zo dňa 10.03.2021, pod sp. zn 4Nt 7/2021, preradený z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Počas krátkeho pobytu v tunajšom ústave je správanie a vystupovanie odsúdeného aj naďalej na požadovanej úrovni. V kolektíve odsúdených konflikty nevyvoláva ani sa do nich nezapája. Pokyny a príkazy príslušníkov plní, časový rozvrh dňa a ústavný poriadok dodržiava. Výkonom funkcie z radov odsúdených nebol poverený. V tunajšom ústave nebol disciplinárne odmenený. Doposiaľ bol spolu disciplinárne odmenený dvakrát. Disciplinárne tresty nemá vykázané.

Záujem o vzdelávanie v tunajšom ústave neprejavil, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas, hrá spoločenské hry. Do aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti organizovaných na oddiele sa zapája. Voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Počas doterajšieho výkonu trestu v tunajšom ústave nebol pracovne zaradený. Podľa potreby sa zapája do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Svoje povinnosti si plní svedomito a zodpovedne. Odsúdený žil pred výkonom trestu s družkou, je otcom ôsmich detí. Vyživovaciu povinnosť na maloleté deti si nahlásil v ústave Kráľová. Žiadosti na vykonanie zrážok z pracovnej odmeny odsúdeného odposlal na adresu Detského domova L. v G.. Sociálny kontakt s vonkajším prostredím udržiava formou pravidelnej korešpondencie, návštev a telefonovania s družkou S. N., svojimi deťmi umiestnenými v Detskom domove G., ako aj s matkou W. O.. Vzájomné vzťahy možno hodnotiť ako dobré a stabilné. Príbuzní podporujú odsúdeného aj zasielaním finančných prostriedkov a nárokových balíkov. V zaobchádzaní sú uplatňované liečebno-pedagogické a psychoterapeutické metódy individuálnym prístupom. Individuálna práca je zameraná najmä v smere zmeny jeho pasívno-konformného správania, k zvyšovaniu samostatnosti, k správnym interpretáciám sociálnych situácií a k prevzatíu zodpovednosti za výchovu a vzdelanie svojich detí. V rámci individuálnych foriem zaobchádzania sa využívajú aktivity v oblasti citovej a sociálnej opory, ktoré umožnia zastaviť neadaptívne správanie a mobilizovať vnútorný potenciál. Taktiež na obnovenie a rozvoj základných deficitov v oblasti spoločenských a morálnych noriem, na samostatnosť a pozitívne správanie, s cieľom jeho plynulého zaradenia sa do spoločnosti po skončení výkonu trestu. Je zaradený do terapeutickkej skupiny so zameraním na základné vzťahy v skupine, poznávanie skupinovej dynamiky, pravidiel skupiny, identifikáciu skupinových rolí a na základné sociálno-komunikačné zručnosti. Dá sa konštatovať, že odsúdený v súčasnosti plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odsúdený sa dokáže správať v kontrolovaných podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, kde má určené pravidlá a plní dané požiadavky. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Voči menovanému nie je evidované ďalšie trestné konanie. Na základe uvedených skutočností konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil ho podmienené prepustiť s dohľadom.

5. Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ desaťkrát súdne trestaný, a to za rôznorodú trestnú činnosť, predovšetkým majetkovú kriminalitu.

6. Odsúdený sa na verejnom zasadnutí nevyjadril.

7. Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený. Odsúdený mal v ÚVTOS BB jeden disciplinárny trest, ktorý si zahladil tým, že sa slušne správal. Pokiaľ ide o pracovné zariadenie, vzhľadom na to, že sa nachádza na špecializovanom oddelení nie je možné ods. pracovne zaradiť.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného navrhol návrh odsúdeného zamietnuť.

9. Podľa § 415 ods. 1 vety prvej Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

10. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

11. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

12. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

13. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona dôvodný.

14. Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

15. Druhá zákonná (materiálna) podmienka, vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu.

16. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne také negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

17. U odsúdeného však nebola dôsledne splnená tretia (materiálna) podmienka, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného nie je podľa názoru súdu možné v rozumnej miere predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu.

18. Odsúdený bol doposiaľ desaťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, predovšetkým majetkovú kriminalitu. Aktuálne je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/8/2015 zo dňa 30.11.2015 uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, ktorého výkon mu bol následne nariadený, pretože sa v skúšobnej dobe neosvedčil. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Je zrejmé, že menovaný si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Uvedené závery vyplývajú súdu aj z toho, že hoci bol odsúdený už raz v minulosti podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, dopustil sa páchania ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol následne ešte 7-krát právoplatne odsúdený. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania teda zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach a ani opakované nepodmienené tresty odňatia slobody. Je preto nanajvýš zrejmé, že odsúdeného nič nedokáže motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Osoba odsúdeného nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

19. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

20. Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.